

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Plzeň 21.3.2011
čj. SRS 025445/2011

Oblastní odbor SRS
Slovanská alej 2179/20
326 00, Plzeň

Zpráva č. 1 oblastního odboru PLZEŇ o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 1.1.–20.3.2011

1. Počasí

V prvním lednovém týdnu panovalo mrazivé počasí a na polích ležela vysoká sněhová pokrývka. Noční teploty se pohybovaly hluboko pod bodem mrazu a ani denní teploty nevystoupaly nad 0 °C. V druhé dekádě měsíce ledna nastala obleva a sníh postupně odtával. Denní teploty byly naměřeny v rozmezí 0 až 10 °C. Při deštích došlo k místním záplavám do okolí vodních toků. Od třetí dekády ledna až do března bylo chladné, z části inverzní, zčásti slunečné počasí. V nižších polohách se již výrazné sněhové srážky neobjevily. Přibližně od počátku března se oteplovalo, bylo převážně slunečno a beze srážek. Denní teploty vystoupaly i nad 10 °C. Od 18. března začalo pršet a opět se ochlazovalo. Denní teploty dosahovaly rozmezí 4-6 °C.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Půda již rozmrzla a po oschnutí ornice byly zahájeny první zemědělské práce. Dešťové srážky na konci sledovaného období práce přerušily a nyní nastalo slunečné počasí, při kterém práce mohou pokračovat. Ve vyšších polohách jsou ještě mnohé pozemky zamokřené a pro mechanizační prostředky ještě nepřístupné.

OBILNINY

Obilniny přezimovaly poměrně dobře. Místa jsou vyhynulá různě velká místa po zamokření nebo vymrznutí. Některé porosty pšenic nejsou po zimě v dobrém stavu, spodní listy jsou odumřelé. Nyní porosty, zejména po přihnojení, dobře regenerují.

Porosty ozimého ječmene jsou všeobecně silně prožloutlé, spodní listy zcela odumřelé. Nyní porosty, zejména po přihnojení, dobře regenerují.

PŠENICE OZIMÁ (RF 21–23)

Poškození mrazem a zamokřením půdy – Porosty jsou lokálně středně až silně poškozeny mrazem a zamokřením.

Zjištěn lokálně střední výskyt **ružové sněžné plísňovitosti obilnin (*Monographella nivalis*)** v okrese Karlovy Vary, obci Útvina, (k.ú. Sedlo u Toužimi). Ve vyšších polohách je zjišťován větší výskyt této choroby.

Infekce **tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*)** z podzimního období byla sledována v okrese Cheb, obci Milíkov (k.ú. Úval u Chebu, 14.3.) - ohniskově střední výskyt.

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – Pozorovány jen žádné nebo slabé ohniskové výskyty hrabošů.

Pozorování hrabošů se provádí v porostech o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem 4 x 250 m² = 1000 m²) a vynásobením 10x.

Ošetření na jaře se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 užívaných východů z nor na 1 ha.

Zjištěno silné poškození pšenice ozimé (předplodina brambor obecný) **prasetem divokým (*Sus scrofa*)** v okrese Karlovy Vary, obci Útina (k.ú. Sedlo u Toužimi)

JEČMEN OZIMÝ (RF 22–24)

Poškození mrazem a zamokřením půdy – Porosty jsou lokálně středně až silně poškozeny mrazem a zamokřením.

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – Pozorovány jen žádné nebo slabé ohniskové výskyty hrabošů.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 15-19)

Porosty řepky ozimé přezimovaly většinou poměrně dobře, nejsou od podzimu přerostlé. Při mrazech byly porosty po oblevě místy bez sněhové pokrývky, čímž byly poškozeny spodní listy. Srdíčka rostlin jsou vitální. Místy jsou vyhynulá různě velká místa po zamokření nebo vymrznutí. Místy ale porosty řepky ozimých z důvodu vymrznutí a zamokření přezimovaly špatně a bude probíhat jejich zaorávání.

Poškození mrazem a zamokřením půdy - Porosty jsou lokálně středně až silně poškozeny mrazem a zamokřením.

První výskyty dospělců stonkových krytonosců – **krytonosce řepkového (*Ceutorhynchus napi*)** a **krytonosce čtyřzubého (*Ceutorhynchus quadridens*)** v Mörickeho miskách zaznamenány 12.3 až 15.3. v okrese Tachov (k.ú. Skviřín, k.ú. Dlouhý Újezd), v okrese Plzeň jih (k.ú. Chocenická Lhota), v okrese Rokycany (k.ú. Mirošov). Výskyty na všech sledovaných pozorovacích bodech jsou zatím slabé.

Zjišťování výskytu brouků v Mörickeho miskách se provádí 2 x týdně ve 2 miskách nebo na 2 žlutých lepových deskách od dosažení maximální teploty 6 °C do zjištění maxima náletu brouků. Mörickeho misky nebo žluté lepové desky se umístí na 2 protilehlé strany vybraného porostu, nejméně 10 m od jeho okraje směrem do porostu. Mörickeho misky se naplní do ¾ vodou. Aby se snížilo povrchové napětí vody, kápne se do každé misky saponátový přípravek a při jarních mrazících se přidá lžice kuchyňské soli, aby voda nezamrzala. Množství brouků se kontroluje tak, že se obsah misky přelije přes husté síto a brouci se po usušení určí a spočítají.

Vzhledem k pouze slabým výskytům brouků se zatím nedoporučuje provádět ošetření. Ošetření se provádí až po zjištění maxima náletu brouků.

Hraboš polní (*Microtus arvalis*) – Pozorovány jen žádné nebo slabé ohniskové výskyty hrabošů.

Zjištěno významné okrajové střední poškození vegetačních vrcholů **srncem obecným (*Capreolus capreolus*)** v okrese Karlovy Vary (k.ú. Sedlo u Toužimi).

OVOCNÉ DŘEVINY

Začíná líhnutí přezimujících škůdců ze zimních vajíček. Na celém území převládají slabší výskyty nebo bez výskytu. Silnější výskyty mohou být zaznamenány u neošetřovaných stromů v silničních stromořadích, extenzivních sadech a na rozptýlené zeleni.

Jádroviny

JABLOŇ (RF 00-01 BBCH)

Zjištěn střední výskyt vajíček **mery jabloňové (*Cacopsylla mali*)** na jabloních v silničním stromořadí v okrese Cheb, obci Františkovy Lázně (k.ú. Slatina u Františkových Lázní).

Na sledovaných lokalitách (zejména intenzivní sady, soukromé zahrádky, silniční stromořadí) byly nalezeny ve slabém výskytu vajíčka **mery jabloňové (*Cacopsylla mali*)**, **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)**, **mšice jabloňové (*Aphis pomi*)** a **štítenky čárkovité (*Mytilococcus ulmi*)**, **píďalky podzimní (*Operopthera brumata*)**.

Za oblastní odbor zpracovala: Ing. Zuzana Pšerarová